

Pronaæi svoj put

Autor Administrator

Foto:znet.hr

Sve je veæi broj mlaðih
kojima je razmišljanje o osnivanju
vlastite obitelji i o potomstvu na posljednjem mjestu u životnim planovima.
Ili, ako uopæe i pomišljaju na taj korak, odgaðaju ga unedogled, najèeešæe iza
èetrdesete, što razumljivo, bitno smanjuje njihov biološki potencijal. Ta pojava, još ne tako davno
nezamisliva, kao jedan od bitnih uzroka nacionalne depopulacije (svake godine manje za 10 000), s pravom je nazvana »bijela kuga«.

Sreæa je okretnost uma i ruke

Tek nespretnе duše ko nesretne su znane...

Jesenjin

Opæenito je poznato da nuditi
savjete onima koji to ne traže nema baš velikog smisla. Pametnima, naime, to
nije potrebno, a oni drugi to i tako i tako neæe poslušati. Ipak, kao što se
vidi i iz ovoga, uvijek se naðe nepopravljivih utopista koji æe to iznova
pokušati. Ovo je upuæeno prije svega mlaðima kojima u nekom kritiènom životnom
razdoblju uzmanjka hrabrosti za pravu odluku zbog èega neplanirano i mimo svoje
volje i želja cijelog svog života ostanu sami.

„Bijela kuga“

Sve je veæi broj mlaðih kojima je razmišjanje o osnivanju vlastite obitelji i o potomstvu na posljednjem mjestu u životnim planovima. Ili, ako uopæe i pomišljaju na taj korak, odgaðaju ga unedogled, najèešæe iza èetrdesete, što razumljivo, bitno smanjuje njihov biološki potencijal. Ta pojava, još ne tako davno nezamisliva, kao jedan od uzroka nacionalne depopulacije (svake nas je godine manje za 10 000), s pravom je nazvana „bijela kuga“. Iako demografi godinama upozoravaju na te porazne èinjenice, èini se da kao društvo još uvijek nemamo pravog odgovora na to.

Ne æemo se ovdje upuštati u opæe uzroke ovakvih pojava, one društvene, ekonomski, politièke, nego samo na individualne, psihološke i pokušati razmotriti što se sve to zbiva s nama kao pojedincima, koji su to razlozi što nas navode na takav izbor s pogubnim posljedicama, jednako i na individualnom i na kolektivnom planu. Jesu li to oni isti razlozi koji su doveli do svekolike društvene krize, ne samo ekonomski, nego još više duhovne, moralne, politièke, je li to filozofija novog vremena koja nam u ime tobožnjih ljudskih prava i sloboda nudi hedonizam kao smisao života, relativiziranje svega i svaèega kao opravdanje za sve naše postupke i konzumerizam kao osnovu funkciranja liberalnog kapitalizma i stjecanja profita od strane manjine na vrhu hranidbenog lanca.

U tom i takvom svijetu u kojemu je profit mjerilo svih drugih vrijednosti i u kojemu nema mjesta za one istinske, trajne i provjerene, na kojima je utemeljena naša civilizacija, lako je moguæe da se u društvu, osobito u osjeljivijim kategorijama, kao što su mladi, pojave tendencije poput ovih spomenutih na poèetku. Ostavit æemo ove rasprave mudrijima i pokušati zamisliti najjednostavniji obrazac promišjanja koji bi, možda, mogao biti od koristi pojedincu pri donešenju vlastite odluke o jednom od najvažnijih pitanja životu – osnovati svoju obitelji ili zauvijek ostati sam.

Moj život – smisao,
svrha?

Ako bismo sami sebi pokušali odgovoriti što je to bitno u našem životu i što nas odreðuje, vjerojatno bi to bilo ovako:

naše tijelo, emocije, razum. Oni koji vjeruju da je ovaj život tek kratka, prolazna dionica i da nas ono pravo tek èeka "s druge strane", tu æe svakako pridodati, i to na prvom mjestu, svoju vjeru, duhovnost, dušu. Ovo posljednje koje se odnosi na transcendentalno ostaviti ostavit æemo teologizmaje, jer bismo se u tim pitanjima lako mogli izgubiti.

Ne bi trebalo biti sporno da je

svaka od ovih dimenzija rezultat

našeg genetskog naslijeđa,

našeg
naèina života i

našeg
iskustva - svega onoga što smo u životu osjetili, nauèili, usvojili.

Ako u bilo èemu od ovoga ima nekih loših sadržaja – naslijeđenih, iskustvenih; onih nastalih zbog propusta, svejedno – subjektivne ili objektivne prirode (manjkavosti u procesima odgoja i obrazovanja) sl., mogu nam se javiti poteškoæe i problemi, kojih niti ne moramo biti svjesni. Ostavimo li na trenutak tjelesnu dimenziju po strani, jer je ista sama po sebi razumljiva, i usmjerimo li pozornost na druge dvije – emocionalnu i razumsku, lako æemo doæi do otkriæa da poteškoæe u vezi s njima nerijetko ostavljaju tragove, bolje reæi ožiljke na našoj osobnosti, što æe se manifestirati na najrazlièitije naèine, najèešæe kao :

povlaèenje
u sebe (zatvorenost, introvertiranost), nepovjerljivost, potištenost, neodluènost, ravnodušnost, malodušnost, beznadnost, apatija (bezvoljnost), bojažljivost, anksioznost, nesigurnost itd.

Uz bilo koji od ovih sadržaja teško je, ako je uopæe, moguæe postiæi ono što se najèešæe smatra glavnim ciljem u životu:

ostvariti
smisao svoga postojanja, svoje poslanje (misiju), svoju sreæu. Umjesto toga imat æemo upravo suprotno: osjeæaj besmislenosti, promašenosti, izgubljenosti, razoèaranosti.

Kako pomoæ sam sebi?

Kaže se da je svatko kovaè svoje sreæe. I da su „samo nespretnе duše kao nesretne znane...“ Ako je, to istina, naša sreæa, bez obzira na okolnosti koje mogu biti ma kako nepovoljne, na kraju ipak, najviše ovisi samo o nama, o tome na koji æemo naèin odgovoriti na sve ono što nam život donosi. Uvijek postoji neko rješenje, neki izlaz. Samo ga treba pronaæi. Treba upotrijebiti ono što nam je dano – svoj razum.

A što je potrebno?

Sabrat se, razmisliti dobro o sebi, o svojim željama, potrebama, osjeæajima, o svojim dosadašnjim poteškoæama i problemima, uspjesima i neuspjesima, definirati što nam je od svega toga bitno a što nije, i potražiti odgovore i rješenja u okviru realnih moguænosti. Dobre je sjetiti se primjera kojih nije malo kako su sve to ostvarili ljudi s najveæim moguæim hendiKEpima - neki bez udova, potpuno nepokretni, vezani za kolica, neki i slijepi i gluhi...), koji su na najbolji moguæi naæin i u punom znaæenju te rijeèi ostvarili puni smisao svoga života.

Ako nam to baš odmah ne polazi za rukom, što nije rijekost i što je takoðer u okviru normalnih ljudskih pojavnosti, onda je opet zdravorazumski otvoriti se za pomoæ prema najbližima - prijatelju, sestri, bratu, roditeljima, prema onima kojima vjerujemo, za koje smo sigurni da nam žele dobro i da su nam spremni pomoæi. Najgore od svega je kriti svoje probleme, držati ih u sebi ne èineæi ništa, i nadati da æe se sami po sebi riješiti, da æe vrijeme sve postaviti na svoje mjesto. Nažalost, u ovom našem ubrzanom vremenu izgledi za takav ishod sve su manji i lako se dogodi da najbolje godine pa i cijeli život u pustoj nadi i tihoj patnji neopazice odu u nepovrat. Možda bi koristilo ovo malo rašèlaniti onako kako to rade struènjaci.

•

Katkada

æe nam biti potrebna i struèna pomoæ lijeènika, psihologa, duhovnika i dr. Otvaranje prema drugima i traženje pomoæi nije znak slabosti, niti je sramota, nego upravo suprotno, to je znak da vladamo sobom. Nasuprot tome, zatvaranje u sebe znak je slabosti, prihvæanje gubitnièke uloge i put u bolesno stanje.

•

Samo

postavljanje ovih pitanja u fokus vlastitoga razmišljanja, a osobito njihovo verbaliziranje i razgovor sa drugima, veæ je više od pola puta prema uspjehu u našim nastojanjima.

•

Pasivno

prepuštanje sudbini, išèekivanje da se nešto samo po sebi dogodi, da æe vrijeme sve rješiti, umjesto zdravog, aktivnog pristupa i preuzimanja pune odgovornosti za svoj život, nažalost najèešæe vodi u rezignaciju, razoèarenje, osjeæaj manje vrijednosti i promašenosti, samosažaljenje i nerijetko u oèaj i bolest.

Smisao života?

Veæina ljudi, i danas kao i kroz cijelu povijest, u svim civilizacijama, smisao svoga života i sreæeu ostvaruju u obitelji, podižuæi svoju djecu; kroz

posao i karijeru, kroz svoj doprinos napretku zajednice, ostvarujući prijateljstva i sklad sa svojom društvenom zajednicom.

Najčešće je misija: ostvariti svoj životni san, dati svoj doprinos, svoj pečat, učiniti nešto dobro – u poslu, u društву, u kulturi, umjetnosti, politici. Ako uspijevamo u tomu onda smo sretni i zadovoljni, a ako ne onda ono suprotno od toga.

Pokušaji traženja nekog drugog puta, vlastitog, originalnog, napuštanje vrijednosti koje smo bavili od svojih predaka i njihova iskustva, najčešće nisu sretni i obično završavaju kao promašaji bez mogućnosti popravka.

Onima koji krenu takvim putem, nakon što prođe vrijeme mladost i ideal, najčešće slijedi iskustvo gubitka veza s okolinom i samotnjakog života (prijateljstva brzo ishlape), uz osjećaj promašenosti i razočarenja. Na kraju balade imat će sreću ako dobiju mjesto u nekom domu za starije i nemoćne, u kojem im nitko, nikada ne će dolaziti u posjete.

Stoga, slijedeći samo zdravi razum, nema nikakve dvojbe, da je najbolji i najsigurniji put upravo onaj na kojega nas upućuje naša tradicija: osnovati obitelj, podizati djecu i veseliti se njihovu razvoju, raditi svoj posao, graditi karijeru prema vlastitim mogućnostima i sklonostima i tako dati svoj osobni obol dobrobiti svoje zajednice i društva u cijelosti.

Prednosti i nedostatci

I bez oslanjanja na iskustva predaka, i jednostavna analiza prednosti i nedostataka jedne i druge opcije – života u obitelji i samačkog života, potvrdit će nam što je mudro a što vodi u promašaj:

•

Takva

će nam analiza otkriti da život u obitelji ima niz prednosti: nikada nisi usamljen, imaš s kime dijeliti i brige i radosti, imaš podršku u nevolji, pomoći u bolesti; uz sve to je ekonomičnije, i tako je najvažnije roditeljstvo i potomstvo sami po sebi dovoljni su da opravdavaju smisao postojanja.

•

Nedostatci života u obitelji zanemarivi su; u biti su to više zahtjevi, odnosno uvjeti: tolerancija, prilagođavanje, odgovornost za druge i prema drugima, odricanje i žrtvovanje za druge, razumijevanje.

•

S

druge strane, prednosti samačkog života su zanemarive: slobodan si, nikome ni za što ne odgovaraš, ali je za to

nedostataka na pretek – svi oni koji su navedeni kao prednost života u zajednici, bez kojih je teško zamisliti smisao postojanja.

Bolje ikad nego nikad

Oni mladi koji unatoč i usprkos svemu ostaju do kraja pri ovoj posljednjoj opciji – koji su izabrali usamljenost umjesto života u obiteljskoj zajednici, najčešće niti ne žele razgovarati o ovoj temi. I to je zasigurno jedan od znakova njihove opterećenosti tim problemom, što u konačnici vodi u frustraciju i bolesno stanje. Ako kojim slučajem i pristanu, reći će da je to njihov vlastiti izbor, njihovo pravo, upravo ono što sami hoće, da ne žele nikakvo društvo, nikakvu vezu, da žele biti sami. Naravno, da svatko ima pravo na svoj izbor i svoj put, nitko nikomu to niti može niti treba osporavati. Ipak, ako bi ih ovo razmatranje potaklo da još jedne sagledaju i do kraja osvijeste sve posljedice svoga izbora, koje su konačne, mogla bi im to biti još jedna prilika i poticaj za hrabriju i bolju odluku.

A. Bukovac

Mala životna skola